

- Lezing: Johannes 10:31-39

³¹Toen de Joden weer stenen opraapten omdat ze Hem wilden stenigen, ³²zei Jezus: 'Ik heb door de Vader veel goeds voor u gedaan; om welke goede daad wilt u Me stenigen?' ³³'Voor een goede daad zullen we U niet stenigen,' antwoordden ze, 'maar wel voor godslastering: U bent een mens, maar U beweert dat U God bent!' ³⁴Jezus zei: 'Staat er in uw wet niet geschreven: "Ik heb gezegd: "U bent goden"?' ³⁵De Schrift blijft altijd van kracht; als mensen tot wie God spreekt goden genoemd worden, ³⁶hoe kunt u Mij, door de Vader geheiligd en naar de wereld gezonden, dan beschuldigen van godslastering wanneer Ik zeg dat Ik Gods Zoon ben? ³⁷Als wat Ik doe niet van mijn Vader komt, geloof Me dan niet, ³⁸maar als dat wel het geval is en toch gelooft u Mij niet, geloof dan tenminste wat Ik doe. Dan zult u begrijpen dat de Vader in Mij is en dat Ik in de Vader ben.' ³⁹En weer wilden ze Hem grijpen, maar Hij ontsnapte.

Preek

Lieve mensen,

Natuurlijk vinden we het godslastering. Toen de Russische president Vladimir Putin de Bijbel citeerde. Het was op een bijeenkomst in een stadion. Om te vieren dat het acht jaar geleden was dat de Krim geannexeerd is. Hij citeerde Johannes 15:13: *'Er is geen grotere liefde dan je leven te geven voor je vrienden.'* 100.000 mensen juichen hem toe. Als een godheid laat Putin zich vereren. Boven alle wetten verheven, zo lijkt het. Met Bijbelwoorden rechtvaardigt hij zijn bloedige oorlog.

Maar Jezus dan? Hij wordt in onze tekst óók beschuldigd van godslastering. Vooral omdat hij zich met God gelijkstelt. Zijn volksgenoten vinden dat mateloos arrogant. Ja, sterker nog: zonde tegen het derde gebod. En zegt God zelf daar niet van, dat je dan de doodstraf verdient? Ze staan al met stenen in hun handen. Maar Jezus is niet voor één gat te vangen. Hij laat zich op dit moment nog niet zomaar naar de slachtbank leiden.

Onze Heer verdedigt zich sterk. Kijk, bij vloeken, bij godslastering, denken wij vaak aan gvd of aan andere woordgebruik. 'Hohoho, niet vloeken!', zeggen we dan als we dapper zijn. Maar zulk woordmisbruik is minder erg dan een veel diepere godslastering: dat je zegt dat je christen bent. Maar dat je daar niet naar handelt. Dat je zegt uit naam van Jezus te leven. Maar dat je daden en je houding daar niet mee sporen. Daar mee vloeken. En dáár legt onze Heer de vinger bij als hij beschuldigd wordt van godslastering.

...

Het is een bizarre wending in het verhaal. Jezus heeft zojuist verteld dat hij de goede herder is. Dat hij er op uit is om de wereld leven te geven in al zijn volheid (vers 10). Hij heeft er zelfs zijn eigen leven voor over. Hij laat zien hoe diep hij wil gaan om Gods ideale wereld te verwezenlijken. In alles is hij als herder gericht op het geluk van de schapen. Zijn hele leven staat in dienst van zijn kudde. Daarmee neemt hij oude woorden in de mond, van Psalm 23 en Jesaja 40. Het is toch een prachtig beeld.

Maar de Joden vatten het op als een aanval. Ze vinden dat hij met zijn woorden veel te dicht tegen God aan kruipt. Terwijl God juist een heilige God moet zijn, die op afstand blijft. De Joden hebben in de Hebreeuwse Bijbel zelfs de naam van God, JHWH, onuitspreekbaar gemaakt, zodat ze hem niet per ongeluk kunnen noemen. Je zou Gods naam maar eens misbruiken. Dat moet je te allen tijde voorkomen.

Maar door God zo op afstand te zetten zien ze niet waar Jezus mee bezig is. Namelijk het verwezenlijken van Gods idealen. De liefde van God voor deze wereld concreet gestalte te geven. Jezus is bezig het heil te brengen dat God al eeuwen beloofd heeft. En het is dus terecht dat hij zich vereenzelvigd met God. Hij doet immers de dingen van zijn Vader!? Heling, vernieuwing. Zelfs doden worden opgewekt, zoals Lazarus in het volgende hoofdstuk. Hij zegt: als je je dan ergert aan mijn woorden, als je me dan arrogant vindt, kijk dan eens naar mijn daden! Dat is toch overtuigend Gods missie!?

En dan spiegelt Jezus hun aantijgingen. Dat doet hij door Psalm 82 te citeren. Ik wil die hele psalm even met jullie lezen, om aan te geven waar de essentie van de woorden van Jezus nu zit:

Slide ¹Een psalm van Asaf.
God staat op in de hemelse raad,
Hij spreekt recht in de kring van de goden:
²Hoe lang nog oordeelt u onrechtvaardig
en kiest u partij voor wie kwaad doen?
³Doe recht aan weerlozen en wezen,
kom op voor verdrukten en zwakken,
⁴bevrijd wie weerloos zijn en arm,
red hen uit de greep van wie kwaad wil.
⁵Zij tonen geen inzicht, geen begrip,
en dolen in duisternis rond.
De aarde wankelt op haar grondvesten.
⁶Ooit heb ik gezegd: "U bent goden,
zonen van de Allerhoogste, allemaal.
⁷Toch zult u sterven als mensen,
ten val komen als aardse vorsten."
⁸Verhef u, God, spreek recht op aarde,
alle volken behoren U toe.

God spreekt hier tot de leiders van het volk. En ook allen die leiding geven in zijn wereld. Hij zegt: jullie hebben een prachtige positie gekregen. Een verantwoordelijke positie ook. Laat in die positie dan ook mijn daden zien. Weerspiegel mijn passie. Voer mijn geboden uit, van harte. Vooral: heb lief. Heb lief wat zwak en onderdrukt is. Doe recht aan weerlozen en wezen. Bevrijd de mensen die vast zitten.

Voor ieder mens geldt: je bent naar Gods beeld geschapen. Bijna goddelijk, zingt Psalm 8. En hier, in Psalm 82, neemt God die woorden opnieuw in de mond: Jullie zijn goden. Zonen van de Allerhoogste, allemaal. Maar omdat je je gedraagt als aardse vorsten zul je sterven als gewoon mens. Jouw daden hebben geen eeuwigheidswaarde, maar zijn je tot oordeel. Omdat je niet Gods liefde weerspiegelde in jouw omgeving.

Dat is wat Jezus zijn hoorders voorhoudt. In deze Psalm komt heel duidelijk naar voren, dat je dáden jou tot dienaar van God maken. Onze Heer houdt de leiders van zijn tijd, de schriftgeleerden en farizeeën, een spiegel voor. Hoe blijkt uit jullie daden dat je namens God leiding geeft? En kijk eens naar mijn daden? Zie je niet dat ik de hemelse Vader vertegenwoordig? Dat ik me inderdaad gedraag als Gods zoon? Jezus zegt hier: in mijn daden kun je zien dat ik de Messias ben.

De hoorders worden nog bozer. Ze willen hem alsnog grijpen. Want ze voelen wel, dat hun leven meer godslasterlijk is dan dat van Jezus. Omdat hun daden niet sporen met hun roeping.

De hoorders toen werden boos. Ik hoop dat jij je niet aangevallen voelt door deze woorden van Jezus. Maar dat het je aanspoort om Hem te volgen. Om zijn missie voort te zetten in jouw handelen. En in jouw houding. Zodat Gods liefde tastbaar wordt voor de mensen om je heen.

Amen